

**«Θεσμοθέτηση εξειδίκευσης στην Ανοσολογία-
Συμβολή της στην θεραπεία των ασθενών»**

**Μαρία Χατζηστυλιανού – Σιδηροπούλου
Ομότιμη Καθηγήτρια Παιδιατρικής –Ανοσολογίας ΑΠΘ**

ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ

Η Ανοσολογία ως επιστήμη μελετά:

- τη δομή,
- τους μηχανισμούς λειτουργίας, ρύθμισης και ομοιόστασης του ανοσιακού συστήματος
- στην υγεία και στη νόσο.

Ερμηνεύει την παθοφυσιολογία νοσημάτων ανοσιακής αρχής παρέχοντας έτσι εξειδικευμένη – στοχευμένη και αποτελεσματικότερη θεραπευτική αντιμετώπιση.

✧ 14 βραβεία Νόμπελ από το 1901 μέχρι σήμερα.

◆ Τα νοσήματα του ανοσιακού συστήματος

κυμαίνονται από νοσήματα που χαρακτηρίζονται

➤ από έλλειψη ή ανεπάρκεια τμήματος του ΑΣ με αποτέλεσμα την μη φυσιολογική λειτουργία του ανοσιακού συστήματος (οι ανοσοανεπάρκειες),

➤ μέχρι νοσήματα που χαρακτηρίζονται από υπεραντιδραστικότητα του ανοσιακού συστήματος (οι αλλεργίες, τα αυτοάνοσα νοσήματα).

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ο Τομέας Ανοσολογίας της UEMS (European Union of Medical Specialists) κατοχύρωσε την θέσπιση της Ανοσολογίας ως ιατρικής ειδικότητας-εξειδίκευσης για την ολοκλήρωση της επιστημονικής κατάρτισης στα νοσήματα ανοσιακής αρχής.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της UEMS, πρότεινε και ήδη έχει δημοσιευθεί, ένα ενοποιημένο πρόγραμμα εκπαίδευσης στην Ανοσολογία το οποίο ισχύει σε πολλά κράτη της Ευρώπης.

Η Ανοσολογία στην Ελλάδα δυστυχώς δεν είναι αναγνωρισμένη ακόμη ούτε ως ειδικότητα ούτε ως εξειδίκευση.

Οι Ανοσολόγοι στην Ελλάδα θεωρούν επιβεβλημένη την αναγνώρισή της, ως ιατρική ειδικότητα ή τουλάχιστον εξειδίκευση.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η ΕΕΑ με την οργάνωση Σεμιναρίων-Συνεδρίων-Ημερίδων συνέβαλε στην μεταπτυχιακή εκπαίδευση .

Η ιατρική Σχολή του ΑΠΘ την δεκαετία του 90 πρόσθεσε στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών το μάθημα της Κλινικής Ανοσολογίας ως υποχρεωτικό μάθημα.

Την τελευταία 10ετία και άλλες Ιατρικές Σχολές κατανοώντας την μεγάλη σημασία της ανοσολογίας την πρόσθεσαν στο προπτυχιακό τους πρόγραμμα σπουδών.

Η ΕΕΑ με τους ανοσολόγους της Ελλάδος προτείνουν στην εξειδίκευση της ανοσολογίας να εξειδικευθούν παιδίατροι, παθολόγοι και βιοπαθολόγοι.

Η πρόταση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι τα περισσότερα νοσήματα ανοσιακής αρχής αντιμετωπίζονται αρχικά από παιδιάτρους και παθολόγους.

Τα περισσότερα νοσήματα ανοσιακής αρχής εκδηλώνονται από την πρώτη νεογνική και κυρίως βρεφική ηλικία.

Οι πρωτοπαθείς ανοσοανεπάρκειες εκδηλώνονται με

- ❖ συχνές λοιμώξεις
- ❖ αυτοάνοσα,
- ❖ αυτοφλεγμονώδη νοσήματα,
- ❖ νοσήματα υπερευαισθησίας ή
- ❖ νεοπλασματικά νοσήματα.

Σημαντική είναι η συμμετοχή των βιοπαθολόγων στη διερεύνηση και ταυτοποίηση των νοσημάτων αυτών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατά την διάρκεια της άσκησης το θεωρητικό πρόγραμμα εκπαίδευσης πρέπει να περιλαμβάνει

- βασικές γνώσεις φυσιολογικής λειτουργίας του ανοσιακού συστήματος από την εμβρυϊκή ζωή μέχρι και την ενήλικη ζωή του ανθρώπου,
- τις βάσεις της ανοσιακής απόκρισης σε λοιμώδη νοσήματα,
- τις πρωτοπαθείς και
- δευτεροπαθείς ανοσοανεπάρκειες,
- την υπερδραστικότητα του ανοσιακού συστήματος,
- την παθοφυσιολογία των διαφόρων ανοσιακής αρχής, νοσημάτων,
- την εξειδικευμένη θεραπευτική αντιμετώπιση,
- την πρόληψη και
- την προβλεψιμότητα δυνητικών επιπλοκών αυτών των νοσημάτων.

Λόγω της κλινικοεργαστηριακής φύσης της ανοσολογίας, η εκπαίδευση των Ανοσολόγων πρέπει να περιλαμβάνει επι πλέον άσκηση σε ανοσολογικό εργαστήριο.

ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Οι παιδίατροι ανοσολόγοι έχουν ως έργο

- την διερεύνηση των νοσημάτων ανοσιακής αρχής,
- την κατεύθυνση της εργαστηριακής διάγνωσης που θα βοηθήσει στην πληρέστερη διερεύνηση για την διάγνωση,
- την θεραπευτική αντιμετώπιση και
- την παρακολούθηση των νοσημάτων με ανοσιακή βάση προκειμένου η αντιμετώπιση του νοσήματος να είναι άριστη.

Προετοιμασία μετάβασης από την Παιδιατρική Κλινική στη Παθολογική Κλινική

Συνεργασία με ιατρούς άλλων ειδικοτήτων-εξειδικεύσεων

Οι ανοσολόγοι ήταν οι πρώτοι που παρασκεύασαν εμβόλια και να απαλαγεί η ανθρωπότητα από λοιμώδη εξοντοτικά νοσήματα

Η Ανοσολογία είναι η επιστήμη η οποία με την ερμηνεία της παθοφυσιολογίας των νοσημάτων ανοσιακής αρχής εφήρμοσε τις πρώτες εξειδικευμένες-στοχευμένες θεραπείες με βιολογικούς παράγοντες.

Οι ΠΑΑ, που είναι τα «*in vivo*» πειράματα της φύσης, με τις γνώσεις για τα γονιδιακά ελλείμματα οδήγησαν τους ερευνητές στις πρώτες εφαρμογές της γονιδιακής θεραπείας και στις αλλογενείς μεταμοσχεύσεις και αργότερα στις μεταμοσχεύσεις από αρχέγονα μυελικά κύτταρα και κύτταρα ομφαλίου λώρου.

ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Στην Ελλάδα, οι ανοσολόγοι παιδίατροι διαρκώς μειώνονται σε αριθμό διότι η ανοσολογία δεν είναι ακόμη επίσημα εξειδίκευση με μη κατοχυρωμένα εργασιακά δικαιώματα.

Με την έλλειψη των παιδιάτρων ανοσολόγων περισσότερα από τα 500 μέχρι σήμερα γνωστά νοσήματα των ΠΑΑ θα μείνουν αδιάγνωστα για μεγάλο χρονικό διάστημα με αποτέλεσμα οι μικροί μας ασθενείς να παρουσιάσουν μόνιμες μη επανορθώσιμες βλάβες ή και να απειληθεί η ίδια τους η ζωή.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

*Παγκόσμια Εβδομάδα ΠΑΑ
22-29 Απριλίου 2019*

*Διεθνής Ημέρα Ανοσολογίας
29 Απριλίου 2019*

